

ZAKLJUČCI SA PRVOG SAVJETOVANJA
GEODETSKIH INŽENJERA I GEOMETARA BOSNE I HERCEGOVINE NA TEMU
"GEODETSKA DJELATNOST U OBNOVI I IZGRADNJI ZEMLJE"

Na savjetovanju geodetskih stručnjaka Republike Bosne i Hercegovine uz učešće članova Vlade RBiH, predstavnika preduzeća nosilaca značajnijih projekata obnove grada Sarajeva, te predstavnike republičkih institucija značajnih za obnovu infrastrukturnih objekata, društvenih organizacija i sredstava javnog informisanja, razmotreno je stanje u geodetskoj djelatnosti obrađeno u 16 referata, koreferata i saopštenja.

Kroz prezentirane materijale ukazano je na dosta teško stanje u ovoj oblasti.

Geodetska djelatnost u Bosni i Hercegovini razvijala se kao integralni dio geodetske djelatnosti bivše SFRJ. To je imalo za posljedicu da pojedine oblasti geodezije u Bosni i Hercegovini nisu bile organizovane, a to se posebno odnosi na poslove za potrebe oružanih snaga, naučno istraživački rad, poslove aviosnimanja zemljišta, rad na osnovnim geodetskim mrežama (Castronske ili Laplasove tačke, geoidne tačke, gravimetrijska mjerenja, nivelman visoke tačnosti), hidrografski radovi i još neki segmenti.

Zbog toga je raspadom jugoslovenske zajednice Republika Bosna i Hercegovina ostala bez originala kartografskih publikacija teritorija Republike, podataka mjerenja i računanja tačaka osnovnih geodetskih mreža, katastra vojnih objekata, tehničkih sredstava neophodnih za kartografske, fotogrametrijske i reprodukcijske radove, naučno istraživačkih radova iz oblasti više geodezije, kartografije, informatike, geomorfologije, magnetizma, fotogrametrije i drugih.

Ukazano je na velike štete na objektima i opremi geodetskih preduzeća i organima uprave, školama i fakultetu, nastale agresijom na Republiku Bosnu i Hercegovinu, odlivu velikog broja visokostručnih kadrova svih zvanja, uništenju dokumentacije i podataka o geodetskim mrežama i nekretninama.

Ovom prilikom posebno je naglašeno pitanje premjera i uspostavljanja katastra nekretnina. Naime, na 50% teritorija Republike Bosne i Hercegovine započeo je premjer. Agresijom na Bosnu i Hercegovinu poslovi premjera i uspostavljanja katastra nekretnina su obustavljeni. Već više od dvije godine ne radi se na dovršenju poslova premjera a posebno na izradi geodetskih planova i osnovne državne karte 1:10.000.

Računarski sistem Geodetskog zavoda Bosne i Hercegovine je demontiran i sklonjen na sigurno mjesto a sačuvani su i mediji sa podacima o nekretninama i vlasnicima nekretnina.

Agresija na Republiku Bosnu i Hercegovinu dovela je do razaranja nevidenih razmjera, do pomjeranja stanovništva sa velikog područja opština, a time i pokušaja narušavanja ukupnih vlasničkih odnosa. Odbrana zemlje, pred sve djelatnosti a time i pred geodetsku, postavila je zahtjev da u svojem domenu pomogne i podrži oružane snage u odbrani. To se isto postavlja i kada su u pitanju određene privredne aktivnosti istraživanja prirodnih resursa, planiranje, projektovanje i građenje, pomoć u vraćanju izbjeglica i raseljenih lica na svoja imanja, statistička istraživanja, uređenje državne granice i kantonalno razgraničenje i druge poslove koji imaju potrebu za geodetskom podrškom.

Da bi svi segmenti geodetske djelatnosti mogli odgovoriti zahtjevima i biti solidan partner u aktivnostima na ostvarivanju programa obnove i izgradnje zemlje učesnici savjetovanja, nakon saslušanih materijala i provedene rasprave donose sljedeće

Z A K L J U Č K E

1. Uz suradnju i sudjelovanja svih institucija iz oblasti geodezije urediti ovu oblast na osnovama Zakona o geodetskoj djelatnosti kao preduslovu za uspješno uključivanje u izvršenje programskih zadataka na jedinstvenim osnovama i tehničkim propisima.

2. Postojeću organizaciju organa uprave nadležnih za geodetske poslove prilagoditi ustavnim opredjeljenjima i nadležnostima utvrđenim Zakonom o ministarstvima Republike i Federacije.

3. Kartografsko-geodetska podrška reviziji razvojnih planova koji su u funkciji smještaja beskućnika i izbjeglica. Podrška se ogleda u ažuriranju planova i karata kao i utvrđivanju stepena oštećenja na objektima, uz maksimalno korištenje aero a naročito terestričke fotogrametrije.

4. Propisima regulisati cikličku reambulaciju planova i karata radi dobivanja i arhiviranja stanja u prostoru u konstantnim vremenskim ciklusima. Najopravdanija metoda je cikličko aerofotogrametrijsko snimanje cijele Republike a ažuriranje podloga odnosno dešifrovanje, restituciju, kartografsku i grafičku pripremu i štampu vršiti prema zahtjevu korisnika.

5. Sistemskim propisima ustanoviti katastar objekata vrijednih sa arhitektonskog, istorijskog, kulturnog, umjetničkog i sličnog stanovišta. Propisima, odnosno pravilnicima utvrditi tehničke normative radi jednoobraznog interpretiranja kvaliteta i kvantiteta, odnosno da bi se oštećeni ili porušeni objekti mogli obnoviti na osnovu fotosnimaka i planova dobivenih terestričkim i drugim snimanjem. Katastar ovih objekata imao bi isti tretman kao i katastar nekretnina i vodio bi se u opštinama i Upravi za geodetske i imovinsko-pravne poslove Republike Bosne i Hercegovine.

6. Aktivirati se na izboru jedinstvenog prostornog

informativnog modela i na njegovom ozakonjenju. U ovu aktivnost uključiti sve relevantne faktore: Ministarstvo prostornog uređenja, resursa i zaštite okoliša, Republički zavod za statistiku i Ministarstvo odbrane koji će formirati komisiju za izradu projekta i praćenje realizacije prostornog informativnog sistema.

7. Radi sagledavanja potrebnih sredstava za nabavku opreme neophodno je da JP Geodetski zavod BiH, Građevinski fakultet Sarajevo i Građevinsko-geodetski obrazovni centar Sarajevo naprave objektivno realan iskaz nabavke opreme i repromaterijala i dostave ga Upravi za geodetske i imovinsko-pravne poslove BiH. Ovo trebaju uraditi i sve opštinske uprave nadležne za geodetske poslove kako bi se sagledale ukupne potrebe u Republici.

8. Sve geodetske institucije će iskazati stanje i realne potrebe kadrova prema stručnim spremama i zvanjima i dostaviti ih Upravi za geodetske i imovinsko-pravne poslove BiH.

9. Stanje u srednjem obrazovanju u pogledu udžbenika za stručne predmete je nezavidno. Građevinsko-geodetski obrazovni centar, Uprava za geodetske i imovinsko-pravne poslove u saradnji sa Pedagoškim zavodom BiH hitno trebaju utvrditi listu potrebnih udžbenika, raspisati konkurs i što prije pristupiti izradi i štampi. Ove aktivnosti okončati prije početka školske godine.

10. Savez GiG-a BiH ostaje kod svog ranijeg stava da obrazovanje srednjeg stručnog kadra treba vršiti samo u Građevinsko-geodetskom školskom centru u Sarajevu.

11. Izvršiti učlanjenje u međunarodne asocijacije za geodeziju i sa njima razmjenjivati informacije, uključivanje u međunarodne projekte i stručno usavršavanje kadrova, korištenje stručne i naučne literature itd.

12. Izvršiti anketiranje svih penzionisanih radnika geodetske struke radi eventualnog reaktiviranja. Anketom bi se iskazala samo želja.

13. Regulisanje jednoobraznog kancelarijskog poslovanja u opštinskim upravama nadležnim za geodetske poslove.

14. U Upravi za geodetske i imovinsko-pravne poslove BiH oformiti odjeljenje ili referat za implementaciju potpune informatike u oblasti geodezije i imovinsko-pravnih poslova.

15. Naučni rad razvijati na Građevinskom fakultetu-geodetski odsjek i prioritarno se angažovati na dobijanju kadrova sa trećim stepenom i doktorskim zvanjem školovanjem u inostranstvu. Savez GiG-a će uputiti informaciju sa obrazloženjem nadležnoj republičkoj instituciji.

16. Uprava za geodetske i imovinsko-pravne poslove će nakon prikupljenih mišljenja o potrebama nastavka radova na premjeru i uspostavi katastra nekretnina i katastra komunalnih uređaja i izradi i štampi ODK-a organizovati raspravu sa Ministarstvom odbrane, Ministarstvom energetike i industrije, te Ministarstvom prostornog uređenja, resursa i zaštite okoliša o ukupnoj politici

prema nastavku radova na gore navedenim katastrima a imajući u vidu i podržavljenje društvene svojine, reprivatizaciju i denacionalizaciju.

17. Poštujući aksiom da su tuđa iskustva najjeftinija kao i radi upoznavanja sa organizacijom geodetske struke, kao i nivoom dostignute tehnologije i uvida stanja u Bečkom arhivu a sve u skladu sa ovim zaključcima predložiti Vladi Republike Bosne i Hercegovine da Uprava za geodetske i imovinsko-pravne poslove obrazuje stručnu grupu koja će obići Hrvatsku, Sloveniju, Austriju, Švajcarsku, Poljsku, Njemačku itd. Zadatak grupe bi bio osim ovoga traženje mogućih donatora.

18. Uprava za geodetske i imovinsko-pravne poslove će upoznati Vladu putem Ministarstva prostornog uređenja, resursa i zaštite okolice o svim pravnim i tehničkim predradnjama koje je potrebno propisati i uraditi kako bi obilježavanje državne i drugih administrativnih granica naša djelatnost dočekala spremno.

19. Delegacija Saveza GiG-a BiH zatražit će prijem kod Ministra Ministarstva prostornog uređenja, resursa i zaštite okolice i upoznati ga sa usvojenim zaključcima ovog Savjetovanja. Delegaciju će sačinjavati:

1. Predsjednik Saveza GiG-a Bosne i Hercegovine,
2. Predstavnik Uprave za geodetske i imovinsko-pravne poslove,
3. Predstavnik Građevinskog fakulteta u Sarajevu,
4. Predstavnik JP Geodetskog zavoda BiH,
5. Predstavnik Građevinsko-geodetskog obrazovnog centra.

20. Opštinske uprave nadležne za geodetske poslove treba da izvrše pripremu radi inventarizacije društvene svojine i upisa u državnu svojinu.

21. Uprava za geodetske i imovinsko-pravne poslove treba da se angažuje na pružanju pomoći u formiranju geodetskih službi na područjima tamo gdje se za njihovim formiranjem javlja potreba a naročito u njihovom opremanju, organizaciji i pomogne im svojim prisustvom na terenu.

22. Savez GiG-a BiH će upoznati "Sarajevogas" sa stručnim gledištem o stanju evidencije gasovodne mreže u gradu Sarajevu i nužnosti ažuriranja katastra gasovodnih instalacija.

23. Uprava za geodetske i imovinsko-pravne poslove će u okviru svojih ovlaštenja formirati komisiju koja će sačiniti prijedlog Topografskog ključa, te što prije provesti raspravu i izvršiti njegovo štampanje.

24. Zaključke i referate objaviti u Zborniku radova sa I Savjetovanja geodetskih inženjera i geometara BiH.

Savjetovanje je održano u Sarajevu, u sali opštine Stari Grad sa više od 100 učesnika dana 1. i 2. 07. 1994. godine.

Redakcioni odbor